

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, СДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ ДЖИГІТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛІПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 10 (857) | Субота, 10 березня, 1984 року | Ціна 2 коп.

РІШЕННЯ ГРУДНЕВОГО ПЛЕНУМУ ЦК КПРС — В ЖИТТЯ!

ДОДАТКОВІ РЕЗЕРВИ В ДІЇ

Трудівники першого цеху Київської ордена Трудового Червоного Прапора базової експериментальної вузуттєвої фабрики імені 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції взяли на нинішній рік підвищені соціалістичні зобов'язання: добитися зростання продуктивності праці понад план на 1,5 процента, знизити собівартість продукції на пів процента.

Інструктор-працівник Світлана Валер'янівна Компанець розповідає:

— Найбільше нечуючих робітників нашої компактної групи працює саме в цьому передовому колективі. Всі вони успішно виконують норми виробітку. Адже підвищення продуктивності праці лише на один процент дає додатково до плану 10 тисяч пар юхтового вузуття, зниження собівартості продукції на півпроцента зберігає фабриці 5 800 карбованців.

Приклад у праці, як завжди, показує комуніст Микола Загороднюк. Не відстають від нього також скідалник вузуття Микола Янченко, зволожувальник Микола Легоміна. Скідалник вузуття Віктор Слободнюк працює значно менше за своїх старших товаришів, але вирішив не відставати від них. Він зобов'язався оволодіти багатьма суміжними операціями, причому, скрізь навчатися працювати з найвищою продуктивністю.

— Підвищувати продуктивність праці ми прагнемо за рахунок суміщення професій, підвищення своєї виробничої майстерності, максимального використання робочого часу, — розповідає передовик виробництва, ударник комуністичної праці В. І. Слободнюк. — Тому наполегливо вишукуємо додаткові резерви. А вони ще є. Ось, наприклад, внутрізміні прості в нас зведені до кількох хвилин — один робітник звільняє, а інший займе його робоче місце. Решта все готове для продовження раніше взятого темпу.

З ким би з робітників ми не говорили того дня, всі думки зводилися до однієї: міцна, свідома дисципліна, порядок в усьому, старанність і взаємодопомога, дають в кінцевому підсумку бажаний результат.

Візьмемо для прикладу шершувальницю Любов Тарасову. Працює вона швидко, впевнено, зі знанням справи. Тому їй виконує виробничі завдання на 120 процентів. Відділ технічного контролю не має претензій до якості продукції, виготовленої її руками. Ознайомившись з досвідом роботи цієї трудівниці, просто неможливо працювати гірше за неї.

Це добре зрозумілі і новий член їхнього колективу Віктор Лаврик. Тільки два місяці минуло з того часу, як юнак, закінчивши Київську спецшколу-інтернат № 12, прийшов працювати на фаб-

рику. Але вже відчув, що знайшов себе в обраній професії складальника вузуття, бо вабить вона його своєю новизною.

— В перший же день моого перебування на підприємстві, — пригадує Віктор, — мені сказали: протягом хвилини ти, разом зі своїми товаришами, будеш виготовляти 6 пар вузуття! Спершу я не повірив. Чи можна зробити цю кількість за такий короткий відрізок часу? Та згодом зрозумів: адже шесті парами займаються десятки людей. Результат цей спільнений. То ж для досягнення високих результатів потрібна злагодженість і виробництва, і нас, виконавців. Тоді й порядок буде...

Тільки загальні зусилля приносять успіх, окрілюють людей на ще вищі досягнення. Так, у січні, наприклад, у швейному цеху № 1 виготовлено понад план одну тисячу пар високоякісного вузуття. Не знижувати темпів, взятих на початку нинішнього року, — такий девіз сьогоднішнього дня вузутевиків підприємства.

Полірувальниця Надія Гальченко та швачка Дарія Березова — недавні випускниці Київського технікуму легкої промисловості — доказують нашу розповідь:

— Знання, які ми одержали в навчальному закладі, допомагають нам у щоденний праці. Теоретична підготовка, помножена на практику, дає нам можливість значно перевиконувати ви-

робничі завдання. До нас завжди звертаються за допомогою, порадою. Ми, як спеціалісти, знаємо: економія фурнітури та інших допоміжних матеріалів, виконання завдань скороченим складом, бережливе ставлення до обладнання та інструментів — все це помітно впливає на зниження собівартості продукції. Ми не тільки самі прагнемо внести свою частку праці в цю потребну справу, й інших товаришів прилучаемо. Адже виконання фабричного завдання — наша спільна справа.

Надія Ясинська за покликанням наставниця. Професія у неї — обрізувальник. Мабуть важко полічи, скільком дівчатам вона передала секрети своєї професійної майстерності, вивела їх на самостійну дорогу.

— Як би там уже не було, але всі вони вдачні мені за науку, за допомогу в усюму, — каже Н. Ясинська. — Наше ж завдання, наставників, полягає в тому, щоб якомога швидше ввести молоду людину в ритм трудового життя, навчити її передовим методам праці, щоб віддала вона себе праці сповна з перших днів підприємства.

Чесна і високопродуктивна праця — запорука успішного виконання колективом фабрики високих соціалістичних зобов'язань, взятих на четвертий рік одинадцятої п'ятирічки.

В. ГАЙДУК.
м. Київ.

З ВИПЕРЕДЖЕННЯМ ЧАСУ

«Кожний робочий хвилині — найвищу віддачу!» — під таким девізом трудиться слюсар-інструментальник Київського заводу «Точелектроприлад» В. І. Миньков (перший змінок ліворуч).

На сторожі якості газовістінних трансформаторів, що їх випускає Запорізьке УВП, пильно стоять майстер дільниці В. І. Хоменка та контролер ВТК Г. М. Слюсаренко (середній змінок, зліва направо).

На робочому календарі пресувальника Дніпродзержинського УВП П. С. Савенка уже травень 1985 року.

Фото І. ЩЕРБАНОУКА та І. МІНДЕЛЯ.

ПО РІДНІЙ КРАЇНІ

НАХОДКА. (Приморський край). Складну транспортну операцію по доставці з Чорного моря в Находку плавучого двоповерхового судноремонтного підприємства вагою в 1370 тонн і розміром у половину футбольного поля успішно завершив екіпаж теплохода «Стахановець Петраша».

Експериментальний рейс тривав менш як півтора місяця. Судно промінуло Атлантику, Індійський і Тихий океани. У Східно-Китайському морі дві доби воно йшло в умовах десятибалового шторму.

Незабаром судноремонтне підприємство буде спущене на воду і стане однією з відновних баз танкерів Приморського морського пароплавства.

Орджонікідзе. Найбільший

у Північній Осетії колгоспний Будинок тваринника відкрився за наказами віборців на центральній садибі колгоспу імені генерала І. Плієва в селищі Хумалаг.

У білокам'яному будинку, спорудженню сільськими будівельниками за спеціальним проектом, затишні кімнати відпочинку, бібліотека, комплексний приймальний пункт, лікувальні й процедурні кабінети, перукарня. Господарства Північно-Осетинської АРСР взяли курс на зміцнення матеріальної бази тваринницьких ферм і комплексів, створення добрих умов праці й побуту сільських трудівників. У цій п'ятирічці намічено в кожному другому господарстві автономної республіки спорудити свій Будинок тваринника.

Справжньою окрасою квартири стане новий набір меблів «Полоніна», випуск якого почався на Чернівецькому меблевому комбінаті, де чимало трудиться членів нашого Товариства. Він складається з двох шаф багатоцільового призначення, шаф для телевізорної і радіоапаратури. До набору входять журнальний столик, зручні крісла, диван, обідній стіл, стільці.

У цьому році буде виготовлено вісім тисяч нових наборів.

На змінку: набір «Полоніна».

Фото І. СВЕРИДИ.

Продовольча програма: наш внесок

ДОБРІЙ ПРИКЛАД

Неподалік молодого шахтарського міста Ватутіно розкинулось мальовниче село Юрківка, колгосп якого теж носить ім'я видатного радянського полководця генерала М. Ф. Ватутіна. Нині — це розвинуте багатогалузеве господарство з високою врожайністю зернових, продуктивністю тваринництва.

Чесна і високопродуктивна праця — запорука успішного виконання колективом фабрики високих соціалістичних зобов'язань, взятих на четвертий рік одинадцятої п'ятирічки.

П. КОРОЛЬ,

голова Звенигородського міжрайвідділу УТОГ.

Черкаська область.

М. М. Красильник — механі-

затор трудомістких процесів у тваринництві, а Г. П. Попович доставляє продукцію на молокоблок.

Миколу Миколайовича Красильника, наприклад, за сумлінне ставлення до своєї роботи неодноразово нагороджували почесними грамотами, йому також вруче-

наюючі медаль та знаки ударника дея-тої та десятої п'ятирічок.

Його портрет занесено на Дошку Пошани колгоспу га району. А ще М. М. Красильник — хороший сім'янин, активіст Звенигородського клубу глухих.

Усвідомлюючи кліч партії «Тваринництво — ударний фронт на селі», гідний вклад у справу виконання Продовольчої програми вно-

сять і нечуючі Звенигородського міжрайвідділу УТОГ: М. М. Красильник та Г. П.

Попович. Всі вони працюють на фермі давно, мають стаж 25—40 років.

М. М. Красильник — механі-

затор трудомістких процесів

у тваринництві, а Г. П. Попович доставляє продукцію на молокоблок.

Наулов, Ф. Ф. Панасюк,

В. І. Чаара. Перевиконання норм виробітку в цих колек-

тивах становить в середньому 10—15 процентів.

Трудівники цеху гаряче відгукнулися на рішення грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС по зростанню продуктивності праці понад завдання на 1,1 процента. А це — 335 тонн додаткового до плану металу!

У ці дні на заводі панує особливе піднесення: дати якомога більше плугів до весняно-польової кампанії — таке найголовніше завдання всіх, у тому числі і нечуючих трудівників підприємства.

Ю. ГЕР.

м. Одеса.

ДІСВІСТЬ КОЛЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ

Як усунути ще наявні недолики в роботі підприємства і спрятись з державним планом і соціалістичними зобов'язаннями нинішнього року — про це йшла групова розмова на зборах колективу Єнакіївського УВП, де проходило обговорення колективного договору на 1984 рік.

У доповідях директора підприємства В. І. Колосової та голови профкому Т. В. Медведової відзначалося, що адміністрація, партійна і профспілкова організації наполегливо шукають шляхи дальнішого підвищення ефективності виробництва, поліпшення якості виробів, піднесення добробуту робітників.

Для цього розширило виробничі площі обробної та побутової приміщення заготовельної дільниць, обладнано склад під бочкотару, налагоджено просочування і текстурного паперу і нанесення абрзиву на ціліндри калібрувально-шліфувальних верстатів, виготовлено і встановлено лінію обрізки штампових деталей.

А впровадження нової технології, передової технології, наукової організації праці дали змогу вивільнити 15 робітників і одержати річний економічний ефект близько 28 тисяч карбованців.

Раціоналізаторами внесено 13 цінних пропозицій з економічним ефектом 17 тисяч карбованців.

За рахунок ощадливого витрачання матеріальних і фінансових ресурсів зекономлено 31 тисячу кіловаттодин електроенергії, 101 тонну умовного палива. Собівартість товарної продукції знижена на 1,8 процента.

На підприємстві створені всі умови для навчання трудівників: набуття і підвищення їх кваліфікації.

Багато зроблено адміністрацією та профспілковою організацією для поліпшення охорони праці і техніки безпеки, здійснення оздоровчих заходів та покращення житлово-побутових умов.

В тому, що колектив УВП виконав план з випуску товарів культурно-побутового та господарського призначення, — велика заслуга передовиків праці: верстатників.

В. ЦЕСЕЛЬСЬКИЙ. Донецька область.

М. Савула — столяр Сімферопольського машинобудівного заводу «Союзбудмаш» переконаний: коли обрана професія до душі, то працюється легко, з вогнем.

Здається, що тільки вчора юнак віштувався на підприємство, але встиг багато чого навчитися. Микола уважно придивився до роботи своїх старших товаришів, питав у них, коли щось залишалося незрозумілим.

Ось так, у старанні, згодом прийшла до нього й справжня майстерність.

Виконувати норму виробітку на 120 і більше процентів стало для молодого трудівника законом. Та і якість виробів у нього хороша. Бо все робить на схід.

Внести свою вагому частку праці в дистрокове виконання підприємством планових завдань — таке конкретне завдання поставив перед собою Микола Савула.

Фото О. ШУСТА.

З добрими показниками у виробничій діяльності і громадсько-політичному житті зустрів звіт і вибори в нашому Товаристві Жданівський міжрайвідділ УТОГ. Проведено значну роботу серед нечуючих по мобілізації їх на успішне виконання народногосподарських завдань і соціалістичних зобов'язань, досягнуто відрядних успіхів в ідеологічній, політико-виховній роботі.

Однак, у доповідях і виступах підкреслювалося, що на підприємстві є резерви для поліпшення якості виготовленої продукції, організації праці, створення нормального морально-психологічного клімату в колективах. Так, тільки в результаті упущень з боку працівників бухгалтерії, відділу постачання і збуту, і планового відділу недовиконано завдання з обсягу реалізації продукції. А через незабезпеченість виробництва дерев'яно-стружкою відсутністю, шпоном, лаком та іншими матеріалами, в окремі місяці план по випуску основної продукції виконувався неритмічно.

Знижує ефективність роботи, а часом і перекреслюють зусилля колективу, порушення трудової та виробничої дисципліни, громадського порядку.

Адміністрації, профспілковому комітету необхідно більше використовувати права, надані Законом про трудові колективи, підвищувати роль керівників середньої ланки, як організаторів соціалістичного змагання.

Колектив УВП включився у всенародне соціалістичне змагання за понадпланове підвищення продуктивності праці на один процент і зниження собівартості продукції на півпроцента. Цього буде досягнуто за рахунок механізації трудомістких процесів, впровадження передового досвіду, застосування бригадних форм організації і стимулювання праці, зміцнення дисципліни, підвищення кваліфікації робітників.

З великою зацікавленістю учасники зборів схвалили проект колективного договору на 1984 рік. У ньому, зокрема, намічені пункти, що передбачають соціальній розвиток колективу, поліпшення умов і охорону праці, розвиток фізкультури і спорту тощо.

У роботі зборів взяв участь інструктор Донецької обласної ради профспілок В. Н. Семенов.

В. ЦЕСЕЛЬСЬКИЙ.
Донецька область.

М. Савула — столяр Сімферопольського машинобудівного заводу «Союзбудмаш» переконаний: коли обрана професія до душі, то працюється легко, з вогнем.

Здається, що тільки вчора юнак віштувався на підприємство, але встиг багато чого навчитися. Микола уважно придивився до роботи своїх старших товаришів, питав у них, коли щось залишалося незрозумілим.

Ось так, у старанні, згодом прийшла до нього й справжня майстерність.

Виконувати норму виробітку на 120 і більше процентів стало для молодого трудівника законом. Та і якість виробів у нього хороша. Бо все робить на схід.

Внести свою вагому частку праці в дистрокове виконання підприємством планових завдань — таке конкретне завдання поставив перед собою Микола Савула.

Фото О. ШУСТА.

НА НОВІ РУБЕЖІ

ідеологічної, культурно-масової роботи.

Добре попрацювали активісти первинних організацій УТОГ швейної фабрики ім. Ф. Дзержинського, де в лавах переможців соціалістичного змагання впевнено йдуть глухі трудівниці Н. Задириченко, В. Асламова, М. Хорошук, В. Ласковець. Пишаються у місті здруженим колективом компактної групи заводу «Важмаш», де рік-у-рік вагомішими стають трудові здобуточки Д. Дробішева, М. А. Неверова, В. В. Власова. Не відстають від виробничників і працівники сфери побуту. Вмілими майстрами, шано-

вими у колективі людьми по-праву вважаються Л. А. Ніколенко, Р. М. Єлфутіна, Е. В. Литвинова.

Велика робота проводилася з нечуючими сільської місцевості. Неодноразово о культурміці і члені правління МРВ виїжджали на село, де проведено тематичні заходи, лекції, відбувались концерти художньої самодіяльності. Добре поставлено цю роботу в Новоазовському, Володарському і Першотравневому районах. Донецький облвідділ УТОГ виділив передовикам сільської місцевості цих районів 30 путівок у санаторно-курортні заклади.

Директор Жданівського будинку культури Е. Є. Латинцева інформувала делегатів конференції про стан культурно-масової і політико-виховної роботи у звітному періоді. Вона підкреслила, що досянуті позитивні зрушения не повинні заспокоювати культарміців, а стати надійною підйомою для дальнішого вдосконалення ідеологічної, культурно-масової роботи.

Міжрайонна звітно-виборна конференція визнала діяльність правління МРВ задовільною. Обрано новий склад правління Жданівського міжрайвідділу і ревізійну комісію. Головами відповідно обрано Е. Є. Латинцеву і В. Ф. Галкіна.

Л. БЕРШАДСЬКА.
Донецька область.

ДО СКЛАДУ ПРАВЛІННЯ — КРАЩИХ

В м. Олександрії відбулася перша в Кіровоградській області звітно-виборна конференція, на якій були присутні всі обрані делегати.

З доповіддю про організаційну і культурну роботу виступив голова міжрайвідділу УТОГ Л. К. Овчаренко. Він відзначив, що у звітному періоді правління Олександрійського міжрайвідділу у своїй діяльності керувалося рішеннями червневого і грудневого (1983 р.) Пленумів ЦК КПРС, XI з'їзу УТОГ, вказівками й настановами інших партійних до-

кументів. Доповідач підкреслив, що нечуючі трудівники району добре попрацювали над успішним виконанням планових завдань з року XI п'ятирічки і соціалістичних зобов'язань. Відзначено позитивні результати цієї роботи, названо імена кращих, поставлено завдання на майбутнє.

На конференції обрано новий склад правління та ревізійної комісії з числа кращих виробничиків і активістів УТОГ. Ними стали: майстри ательє мод «Шахтарочка» Т. Д. Бишевська і

Е. П. Момот, формувальник рудоремонтного заводу Г. В. Лихопой, кращий столяр міського ЖБК М. М. Бокатов. До складу ревізійної комісії обрано газозварювальника Г. М. Козловського і передовиків сільського господарства І. Д. Олійника і М. В. Литвина.

Делегатами на XVII обласну конференцію обрано кращих з кращих виробничиків, а також трудівників ланів і ферм.

О. МАРКОВА.
Кіровоградська область.

ЩОБ БУЛО БІЛЬШЕ ПРОДУКТІВ

У всіх чотирох сільських первинних організаціях УТОГ Павлоградського міжрайвідділу Дніпропетровської області відбулися звітно-виборні збори. Вони пройшли організовано. На високому ідейно-політичному рівні, по-діловому обговорювалися досягнення у звітному періоді і поставлені завдання завтрашнього дня.

Майже усі нечуючі, що працюють у сільському господарстві — ударники комуністичної праці, передовики виробництва. Це тесляр Н. І. Білецький, слюсар Ф. Г. Черевань, тваринники П. Г. Денисенко і Н. М. Мала та багато інших. Okremi з них за свою чесність, сумісну працю відзначенні урядовими нагородами.

На звітно-виборних зборах члени УТОГ вели розмову про виконання кожного нечуючим трудівником

виробничих завдань, підвищення продуктивності праці і якості виготовленої продукції та зниження її собівартості, дальше розгортання соціалістичного змагання. Про виконання своїх соціалістичних зобов'язань розповіла доляка колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації. В нинішньому році вона зобов'язалася находити на кожну фуражну корову по 3500 кілограмів молока.

— У минулому році наш колгосп достроково виконав план продажу державі м'яса, — сказав ударник комуністичної праці, свинар колгоспу «Ленінець» з Петропавлівської первинної організації А. Г. Гулака, який уже десять років під час збирання врожаю працює помічником комбайнера. Анатолій Григорович уміє поєднувати роботу механізатора і співробітника колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації А. Г. Гулака, який уже десять років під час збирання врожаю працює помічником комбайнера. Анатолій Григорович уміє поєднувати роботу механізатора і співробітника колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації А. Г. Гулака, який уже десять років під час збирання врожаю працює помічником комбайнера. Анатолій Григорович уміє поєднувати роботу механізатора і співробітника колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації А. Г. Гулака, який уже десять років під час збирання врожаю працює помічником комбайнера. Анатолій Григорович уміє поєднувати роботу механізатора і співробітника колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації А. Г. Гулака, який уже десять років під час збирання врожаю працює помічником комбайнера. Анатолій Григорович уміє поєднувати роботу механізатора і співробітника колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації А. Г. Гулака, який уже десять років під час збирання врожаю працює помічником комбайнера. Анатолій Григорович уміє поєднувати роботу механізатора і співробітника колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації А. Г. Гулака, який уже десять років під час збирання врожаю працює помічником комбайнера. Анатолій Григорович уміє поєднувати роботу механізатора і співробітника колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації А. Г. Гулака, який уже десять років під час збирання врожаю працює помічником комбайнера. Анатолій Григорович уміє поєднувати роботу механізатора і співробітника колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації А. Г. Гулака, який уже десять років під час збирання врожаю працює помічником комбайнера. Анатолій Григорович уміє поєднувати роботу механізатора і співробітника колгоспу імені ХХІ з'їзу КПРС Н. М. Кибална з Межиріцької сільської первинної організації А. Г. Гулака, який

ПРИМНОЖУЄ УСПІХ

Коли приймали Тамару Михайлівну Ємцеву на роботу в колектив Ровеньківського комбінату комуналних підприємств, окрім керівники сумнівались: чи справиться жінка зі своїми обов'язками?

Та не минуло й двох місяців, як трудівниця стала добре працювати. А згодом прийшли досвід і висока професійна майстерність. Її роботою всі задоволені. Т. М. Ємцева — ударник комуністичної праці, протягом останніх років неодноразово виходила переможцем соціалістичного змагання.

Завдання минулого року, наприклад, вона виконала досрочно — до Дня Кон-

ституції. Ці успіхи знайшли своє продовження уже в першому місяці четвертого року одинадцятої п'ятирічки. План січня вона завершила досрочно, на дев'ять днів раніше.

За добросовісну працю і успішне виконання завдань 1983 року, Тамара Михайлівна нагороджена Почесною грамотою і грошовою премією комбінату комуналних підприємств, її портрет занесено також на Дошку Пошани підприємства та міськвідділу УТОГ.

Н. СЕЛЮТИНА.

На знімку: Тамара Михайлівна Ємцева.

Фото М. БУЙНОВСЬКОГО.
Ворошиловградська область.

варишів, без своєї улюбленої справи.

А у вихідні дні Олександру Макарівну можна побачити у клубі нечуючих. Вона — надійна помічниця у проведенні цікавих і змістовних заходів.

П. ТАБАЧЕНКО,
голова Кремінського районвідділу УТОГ.

Ворошиловградська область.

ти професію цікаву, до душі.

Спершу була ученицею, потім — складальницею класів. За старанну працю їй присвоєно звання ударника комуністичної праці.

Незабаром передовій робітниці треба йти на заслужений відпочинок. Але вона вже тепер твердо переконана, що не обійтеться без то-

ПРИЙНЯТО І ... ЗВІЛЬНЕНО

У трудовій книжці лише один запис

Події сягають післявоєнного 1946 року, коли на першому курсі Київського державного педагогічного інституту ім. Горького розпочали навчання три незнайомі дівчини, а згодом три нерозлучні подруги: Ніна Гаврилей — Богдан — майстер швецького цеху Ужгородського УВП-2, Марія Турицька — швачка цього ж підприємства, Іван Подольчак і Василь Гомонай — столяри УВП-1, Віктор Гришин — столяр Ужгородського фанерно-меблевого комбінату імені Борканюка, Іван Тиводар — столяр Хустського міськкомбінату та Віра Радченко.

Приїхали вони з різних областей республіки: Ніна з Чернігівщини, Надія — з Сумської, а Віра — з Київської областей. Міцно подружилися дівчата, добре вчилися і майже не помітили, як швидко спливли нелегкі післявоєнні роки навчання.

У серпні 1950 року державна екзаменаційна комісія високо оцінила набуті подругами знання і вручила їм дипломи.

Як молодих спеціалістів сурдопедагогів всіх трьох було направлено на роботу вчителями в Ужгородську спецшколу для глухих дітей...

...1983 рік. За плечима у Ніни Сергіївни Гаврилей — Шевчук, Надії Юріївни Олексієнко та Віри Савівни Радченко тридцять три роки сумлінної праці по вихованню дітей з вадами слуху, тридцять три роки нелегкої праці педагога.

Є про що згадати, є чому радіти педагогам. Адже во-

ни дали путівку в життя не одному і не двом десяткам юнаків і дівчат, котрі нині успішно трудаються на різних підприємствах області. Серед них, наприклад, Агнеса Крачкович — Богдан — майстер швецького цеху Ужгородського УВП-2, Марія Турицька — швачка цього ж підприємства, Іван Подольчак і Василь Гомонай — столяри УВП-1, Віктор Гришин — столяр Ужгородського фанерно-меблевого комбінату імені Борканюка, Іван Тиводар — столяр Хустського міськкомбінату та Віра Радченко.

Приїхали вони з різних областей республіки: Ніна з Чернігівщини, Надія — з Сумської, а Віра — з Київської областей. Міцно подружилися дівчата, добре вчилися і майже не помітили, як швидко спливли нелегкі післявоєнні роки навчання.

Всі вони систематично перевірюють виробничі завдання і соціалістичні зобов'язання, є наставниками молоді. Як правило, портрети багатьох з них занесені на Дошку Пошани їхніх підприємств.

Що ж казати, — говорить Ніна Сергіївна, — проявом роботи в школі переважно чимало і, зрозуміло, було по-різному. Були й радощі, були й труднощі. Але сьогодні, зважуючи на пройдений шлях, як для мене, так і для моїх подруг, временно усвідомлюю, що на сіння, які ми посіяли в серцях наших підопічних, дало добре ходи. Ми безмежно щасливі і раді, що наші вихованці стали гармонійно

розвиненими людьми, справжніми трударями і повноправними членами нашого радианського суспільства.

Про все це тепло говорили у виступах вчителі і вихователі на профспілкових зборах Ужгородської спецшколи для глухих дітей, коли педагогічний колектив проводжав Н. С. Гаврилей-Шевчук, В. С. Радченко та Н. Ю. Олексієнко на заслужений відпочинок.

У виступах вчителів на адресу цих педагогів прозвучало багато щирих побажань, задушевних слів вдячності за їх самовіддану працю, пронизану безмежною любов'ю до своїх вихованців, за те, що своєю постійністю, впевненістю і визнаністю на освітянській ниві вони служили добрим прикладом для своїх молодих колег. У трудових книжках всіх трьох — один і той же запис: «Прийнята на посаду вчителя Ужгородської спецшколи для глухих дітей (1950 р.) і звільнена з цієї посади в зв'язку з виходом на пенсію (1984 р.)».

На закінчення вечора ювілярами були вручені Почесні грамоти Ужгородського міськВНО, знаки ветеранів праці та пам'ятні подарунки.

П. КРАЙНЯНІЦЯ.
м. Ужгород.

ДОРОЖІТЬ СВОЇМ ІМЕНЕМ

Щоденно, впродовж майже двох місяців, приходить до мене на прийом колишня робітниця УВП Д. Д. Ткач. У грудні минулого року вона звільнила за прогули.

На прийомі часто бачу її не саму: то приде з батьком, то з сусідкою, а то і взагалі зі сторонньою людиною. Проситься, щоб її знову прийняли на підприємство. Дає клятву, що віднині буде трудитися добросовісно, не порушуватиме трудову дисципліну.

На жаль, я змушений її щоразу відмовляти. Річ у тім, що її звільнено з ініціативи і за проханням колективу, де вона подноразово порушувала трудову та технологічну дисципліну, прогулювалася.

Хіба ж я маю моральне право знову направити цю людину в колектив, де від неї відмовилися?

Це добре, що Домніка Дмитрівна не образилася на друзів за їх відвертість і хоче знову повернутися назад.

Д. Д. Ткач майже сім років пропрацювала у цьому

колективі, прийшовши сюди після закінчення школи-інтернату. Тут дівчину навчили працювати, допомогли освоїти професію. Коли в Домніка Дмитрівну народилася дитина, за проханням колективу її виділили в гуртожитку окрему кімнату.

Спершу Домніка працювала старанно, відносини з друзями були якнайкращі. Але з часом все змінилося на гірше: робітница стала порушувати трудову дисципліну, став з'являтися в її роботі й брак. А ще порушувала в гуртожитку встановлений порядок.

У її поведінці з'явилася дроздратованість, часто грубінила майстрям, начальнику цеху. Так якось непомітно Домніка Дмитрівна стала в один ряд із іншими порушниками дисципліни. Її ім'я стали згадувати у дозвідках, бесідах.

У свій час колектив прагнув допомогти робітниці зрозуміти хибність і ганебність своєї поведінки. Але все марно. У минулому році вона вчинила два прогули і була звільнена з роботи.

Можливо, лише тепер Д. Д. Ткач все зрозуміла. Через те, що не може ніде влаштуватися (в трудовій книжці є запис «звільнена за прогули»), дуже проситься прийняти її на колишнє місце праці.

Колектив же не відмовляється від свого справедливо-го рішення. Чому? А хоча б тому, що Д. Д. Ткач не підійшла до своїх товаришів, не вибачилася перед ними. Може вони й повірили б колишній своїй робітниці і відмінили своє попереднє рішення.

На прийомі я не раз говорив їй про це. Але Домніка Дмитрівна до цих пір так і не зрозуміла, що крім товаришів по роботі ніхто їй не допоможе повернути і колектив, і своє добре ім'я.

На закінчення хотілося б порадити літунам та по-рушникам дисципліни: дорожіть колективом, в якому працюєте. Адже від нього багато чого залежить.

П. ГОРБУНОВ,
директор Чернівецького УВП.

ВЧИМОСЯ, ЩОБ ЗНАТИ

Гомельський машинобудівний технікум — один з провідних навчальних закладів Білорусі. Тут готують кваліфікованих спеціалістів для таких заводів, як «Гомельмаш», «Гомелькабель» та інших.

Серед студентів тут можна зустріти і нашу землячку — колишню ученицю однієї з спецшкіл-інтернатів Ворошиловградщини Наталя Дмитрієнко. Старанна дівчина сумлінно опановує всі предмети, займається спортом. А ще вона виступає перед товаришами з цікавими і змістовними політінформаціями.

Крім теоретичної підготовки, Наташа охоче відвідує практичні заняття. Спочатку ходила в майстерні, а згодом — на завод «Гомельмаш», що спеціалізується на виготовленні самохідних кормозбиральних комбайнів.

— Протягом доби на цьому підприємстві виготовляється 48 комбайнів та 160 причепів, — розповідає Наталя. — Я, а також мої товариші, докладаємо всіх зусиль, щоб допомогти колективу у виконанні взятих підвищених соціалістичних зобов'язань.

Тепер у Наталії знову навчальна пора. Дівчину можна часто бачити в читальному залі бібліотеки, де вона готується до заняття. Наталя також приділяє увагу студентам, які потребують допомоги.

Дівчина переконана: без глибоких знань, міцної теоретичної і практичної підготовки неможливо стати висококваліфікованим майстром своєї справи.

В. ІНДЕНКО,
студент Гомельського машинобудівного технікуму.

Білоруська РСР.

Зло не в тому, що людина прагне мати речі, які її цікавлять і які вона може придбати на власні трудові кошти, а в роздутій престижності володіння, при якій володар речі вважає, що він вищий за інших, відособлює себе. В цьому зв'язку викликає тривогу поширення споживацьких настроїв серед певної частини молоді. Нерозумне запозичування буржуазної моди, розваг, сурогатів «масової культури» породжує нігілістичне ставлення до справжніх цінностей культури.

Не можна не помітати цих негативних явищ у молодіжному середовищі. Нас мусить турбувати запізніле громадянське становлення і політична наївність, утримання окремих молодих людей, їх небажання працювати там, де це потрібно суспільству сьогодні. Однак прямими заборонами тут мало що можна змінити.

Подолання цих негативних явищ досягається не тільки вихованням у дусі додержання норм і принципів соціалістичного споживання, що само по собі є надзвичайно важливим, але

її усуненням будь-якої можливості нетрудових доходів, викоріненням противаконців способів накопичування.

Виховання соціалістичної культури споживання має на меті всеобщий розвиток людини як соціально активної особи. Комуністична переконаність як показник культури особистості нового типу формується в колективі і передбачає єдність ідеально-політичного, трудового і морального виховання. Розвинуті високу культуру в кожній радянській людині об'єднаними зусиллями школи, сім'ї, виробничих колективів, засобів масової інформації, літератури і мистецтва, всієї нашої громадськості партія вважає завданням першорядної економічної, соціальної і моральної значимості.

С. ЧЕРНІЙ,
кандидат філософських наук.

Ліварниця Одеського виробничого об'єднання «Пресмаш» Валентина Петровна Коровай. Фото Б. БУРАКІВСЬКОГО.

Обласний турнір

У столичному Палаці культури імені А. В. Луначарського два кандидати у майстри спорту і вісім першорозрядників виборювали звання чемпіона Київської області з шахів.

За підсумками обласних змагань складено команду, яка незабаром виїде до Львова, де відбудеться республіканський командний шаховий чемпіонат.

Ю. ЗУЄВ,
головний суддя змагань,
майстер спорту.

МОЛОДЬ У НАСТУПІ

Велику увагу Вінницький обласний відділ УТОГ приділяє змаганням з шахів і шашок. Не стала винятком і чергова особиста першість облівідділу, де у боротьбу за шахівницями вступило 35 учасників змагань.

Подальший напрям заснований на навчанні глухої людини сприйняттю мови при допомозі поєднаного (одночасного) подразнення зорового і дактильного рецепторів із застосуванням звукопідсилюючої апаратури для тренування залишків слуху. Цей напрямок вимагає участі лікаря, акустика, сурдопедагога: навчання забирає багато часу — від декількох місяців до 1—3 років. Робота перспективна, передбачає в основному слухову реабілітацію глухих дітей, а також дорослих, які втратили слух у дитячому віці. Хороши результати у цьому напрямі одержано в Югославії. Наш інститут планує дослідження цієї проблеми розпочати з 1985 року.

Нарешті, четвертий напрям пов'язаний з введенням в порожнину внутрішнього вуха людини одного чи декількох найтоніших електродів з наступним підключенням до них приладу «штучний завиток». Операція трудомістка, складна, проводиться під мікроскопом. За кордоном такі роботи ведуться давно, але поки що досягнуто скромних результатів: глуха людина після такої операції може навчитися сприймати звуки, грубо їх диференціювати (розв'язти), тобто, відрізняти стук у двері, сигнал автомобіля, плач дитини, розмову людей, розрізнати по голосу родичів та близьких сім'ї, але ще не може розуміти мову, здійснювати тонку диференціацію оточуючих звуків. Операція підлягається дорослім глухим, які володіють мовою. Однак, при доборі кандидатів для кохлеарної імплантациї є певні обмеження.

При призначенні слухових апаратів, особливо кишенькового типу, важливу роль відіграє добре підібраній вушний вкладиш. Якщо він виготовлений погано, негерметично, то з'являється явище (зворотний акустичний зв'язок), що примушує хворих відмовитися від слухових апаратів. При цьому вони вважають, що їм призначили не такий, як слід, апарат, хоча насправді апарат тут ні до чого.

Ей інші мотиви, зокрема, етичного, матеріального міркування, які служать причиною відмови членів УТОГ від користування слуховими апаратами. Ці дані свідчать про порушення у певній категорії нечуєчих кровоживлення мозку, в тому числі і внутрішнього вуха, що також знижує ефективність і затруднює тактику слухопротезування. Звідси випливає, що слухопротезування членів УТОГ — це складний, тривалий і трудомісткий процес. Практично неможливо протягом одного дня здійснити всі дослідження, тим більше, підібрати слуховий апарат і пройти тренування у сурдопедагогів.

Наприклад, дослідження слуху займає від однієї до трьох з половиною годин, слухопротезування членів УТОГ — це складний, тривалий і трудомісткий процес. Практично неможливо протягом одного дня здійснити всі дослідження, тим більше, підібрати слуховий апарат і пройти тренування у сурдопедагогів.

Науково-дослідний інститут отоларингології

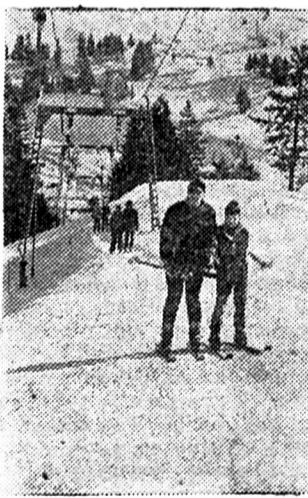
В. БАЗАРОВ,

професор Київського

науково-дослідного ін-

ституту отоларингології.

У КАРПАТАХ

Івано-Франківська область. У Карпатах зима втримує свої позиції. На турбазах, у пансіонатах любителі зимового відпочинку проводять свої відпустки, а спортсмени тренуються.

На знімках: вгорі — юні лижники з гірського селища Ворохта, учні ДЮСШ Ярослав Чижик, Ігор Скорецький і Степан Стельмащук; внизу — підйомник поблизу Яблуницького перевалу.

Фото В. Миговича.

Редактор

П. БУЛАТОВ

Наша адреса: 252150, Київ, 150, МСП, вул. Червоноармійська, 74
редакція газети «Наше життя». Телефон 27-21-80

СУЧАСНА медицина може відновити чи поліпшити слух при допомозі хірургічного або медикаментозного впливу лише у 20—30 процентів нечуєчих; в основному тим, що хворіють на середнє вухо. В решти 70—80 процентів лікування виявляється неефективним. Це переважно в осіб з ураженням внутрішнього вуха і слухового нерва.

Найбільшого поширення в усіх країнах набув метод слухопротезування.

За останні три роки ми обстежили близько 1200 нечуєчих членів УТОГ, з них 350 — на підприємствах КДВО «Контакт». При цьому було виявлено, що помірне порушення (втрата слуху до 50 дБ) відмічено у 10 процентів обстежених, порушення середньої тяжкості (до 70 дБ) — у 22 процентів, тяжкі порушення слуху (до 90 дБ) — у 40 процентів, порушення слуху, що межують з глухотою (до 105 дБ) — у 11 процентів, глухота (порушення слуху понад 105 дБ) виявена у 17 процентів членів нашого Товариства.

Ці дані свідчать, що серед членів УТОГ глибокі вади слуху і глухоту мають 23 процента. Згаданим особам слухопротезування неефективне. Для таких хворих ефект може бути досягнутий тільки за рахунок електростимуляції слухової системи, застосування полісенсорного навчання або використання «штучного завитка». У решти 72 процентів членів УТОГ трапляються такі порушення, що в принципі піддаються слуховому протезуванню. Однак, слід врахувати, що не всім цим хворим практично може бути здійснене слухопротезування. За нашими даними, приблизно 10—15% членів з них слухові апарати не можна призначати через порушення кровообігу мозку, підвищеної чутливості вестибулярного апарату до звуку, нервових та інших захворювань. Ці хворі потребують попереднього лікування з подальшою оцінкою стану здоров'я і розв'язання питання про доцільність слухопротезування.

Таким чином, уже сьогодні приблизно для 50—60% членів УТОГ слух реально може бути поліпшений при допомозі сучасних слухових апаратів. Це стало можливим ще і тому, що останнім часом значно поліпшилась якість і зросла кількість моделей вітчизняних слухових апаратів.

Однак, варто сказати, що не всі члені УТОГ, котрим ми в змозі поліпшити слух при допомозі слухового апарату, виявляють до цього інтерес. Так, наприклад, з усіх обстежених членів УТОГ слухові апарати підібрано тільки 366 чоловікам, що становить лише 31,6% членів УТОГ.

Чому так виходить?

Члені УТОГ недостатньо ознайомлені з етапами процесу слухопротезування, багатьох з них не влаштовують різні обстеження і триває доброя слухового апарату. Його частотні характеристики і режим роботи повинні строго відповідати характеристикам залишків слухового нерва. Інакше найкращий апарат при неграмотному доброя може бути неефективним, і більше того — шкідливим.

Процес слухопротезування розпочинається з огляду хворого лікарем, вивчення його анамнезу захворювання та документації. Після цього ведеться всеобще обстеження слуху, вияснення характеру ураження слуху, його резервів, неврологічний огляд при необхідності, ог-

ляд іншими спеціалістами для виключення захворювань, при яких протипоказано слухопротезування.

При дослідженнях слуху часто даних традиційної аудіометрії недостатньо для оцінки його резервів, характеристики слуху, що залишився. Тому виникає необхідність проведення додаткових досліджень об'єктивними методами — динамічної імпедансометрії, реестрації біоелектричної активності слухової системи.

Для оцінки стану внутрішнього вуха багатьох хворим, особливо літнім людям, із скаргами на головний біль, втомлюваністю, порушенням ходи, треба провести дослідження кровообігу головного мозку, стан вестибулярного апарату, оскільки при підвищенні вестибулярному збудженні і порушені кровообігу мозку слухопротезування може викликати неприємні відчуття у вигляді головних болів, зниження практездатності, появи запаморочення, тошноти та інших симптомів.

у лабораторіях учених

ПРОБЛЕМИ ПОЛІПШЕННЯ І ВІДНОВЛЕННЯ СЛУХУ

Для прикладу ми провели дослідження вестибулярної функції і кровообігу головного мозку у 237 членів УТОГ. Аналізуючи одержані дані, зазначимо, що нормальні вестибулярні функції була виявлена у 12% членів УТОГ, знижена — у 24,1%, підвищена — у 5,1%, а вестибулярний апарат був вимкнений, тобто, мертвий — у 12% членів, порушення вестибулярної функції через ураження центральної нервової системи виявлені у 13,3% членів обстежених, різка збудливість правого і лівого вестибулярного апарату виявлена у 33,5% членів УТОГ.

Таким чином, за станом вестибулярного апарату слухопротезування небажане приблизно для 13—15% членів Товариства, у яких виявлено ураження центральної нервової системи чи підвищена реакція вестибулярного апарату на звук.

При дослідженнях кровообігу головного мозку приблизно в одній третьої членів УТОГ помічено підвищення тонусу судин головного мозку, особливо артерій малого і середнього калібра, затруднення венозного відпливу крові. Ці дані свідчать про порушення у певній категорії нечуєчих кровоживлення мозку, в тому числі і внутрішнього вуха, що також знижує ефективність і затруднює тактику слухопротезування.

Ми коротко зупинилися на першому напрямку слухової реабілітації глухих і слабочуєчих. Зрозуміло, що слухопротезування задовільняє, в основному, інтереси слабочуєчих людей і не задовільняє потреб глухих.

Решта три напрями — електростимуляція, полісенсорне навчання, кохлеарна імплантация — розв'язують завдання слухової реабілітації із перш за все глухих людей.

Електростимуляція слухової системи передбачає розробку засобів і методів електричного подразнення слухового нерва і центрів слуху кори головного мозку. Подразнення здійснюють через шкіру черепа. В Київському НДІ отоларингології сьогодні в цьому напрямі ведуться реальні розробки.

Зокрема, на піддослідних тваринах, у яких викликали глухоту шляхом введення великих доз стрептоміцину, відпрацювано метод елек-

тостимуляції, одержаний позитивний ефект. Створено пристосування для подачі електричних подразників. Нині метод застосовується в клініці на практично глухих людях. Перші спостереження показують, що в багатьох хворих після електростимуляції зникає шум у вухах, поліпшується сприйняття окремих тонів, однак ще не вдається досягти бажаного поліпшення розрівливості мови. Подібні дослідження проводяться у США, Австрії. Результати приблизно ті ж, що і в нашому інституті.

Підальший напрям заснований на навчанні глухої людини сприйняттю мови при допомозі поєднаного (одночасного) подразнення зорового і дактильного рецепторів із застосуванням звукопідсилюючої апаратури для тренування в нових акустичних умовах. Такі тренування можуть тривати від 1—2 до 10—20 занять тривалістю одна година.

На практиці зустрічаються випадки, коли члени

трьох і більше годин. Для того, щоб пройти основні етапи слухопротезування, треба, як мінімум, 2—3 дні. Практика свідчить, що керівники підприємств Товариства не відпускають людей на такій строк до інституту. Часто і самі нечуєчі залишаються. Тому виникає необхідність проведення додаткових досліджень об'єктивними методами — динамічної імпедансометрії, реестрації біоелектричної активності слухової системи.

Важливим етапом слухопротезування є слухове тренування. Будь-який апарат підсилює всі оточуючі звуки. Хворий повинен навчитися виділяти тільки корисні сигнали, зокрема, мову на фоні шуму, музики чи розмови багатьох людей, тому вимагається тренування хворого по сприйняттю мови в нових акустичних умовах. Такі тренування можуть тривати від 1—2 до 10—20 занять тривалістю одна година.

На практиці зустрічаються випадки, коли члени

трьох і більше годин. Для того, щоб пройти основні етапи слухопротезування, треба, як мінімум, 2—3 дні. Практика свідчить, що керівники підприємств Товариства не відпускають людей на такій строк до інституту. Часто і самі нечуєчі залишаються. Тому виникає необхідність проведення додаткових досліджень об'єктивними методами — динамічної імпедансометрії, реестрації біоелектричної активності слухової системи.

Важливим етапом слухопротезування є слухове тренування. Будь-який апарат підсилює всі оточуючі звуки. Хворий повинен навчитися виділяти тільки корисні сигнали, зокрема, мову на фоні шуму, музики чи розмови багатьох людей, тому в